

Med den foreslåede nye bestemmelse i retsplejelovens § 718 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, får retten mulighed for efter anmodning fra en sigtet i ganske særlige tilfælde at skride ind over for langvarige sigtelser ved at fastsætte en frist med henblik på at fremskynde afgørelsen om tiltalespørgsmålet. Anklagemyndighedens undladelse af at overholde en af retten fastsat frist vil i sidste ende kunne føre til, at påtale mod sigtede anses for opgivet af anklagemyndigheden.

Dette svarer til de retsvirkninger, som følger af en endelig påtaleopgivelse i medfør af retsplejelovens § 721. Er påtale opgivet af anklagemyndigheden i medfør af § 721, kan strafforfølgning efter omgørelsesfristens udløb kun fortsættes mod den, der har været sigtet, hvis betingelserne for genoptagelse efter retsplejelovens § 975 er opfyldt, jf. retsplejelovens § 724, stk. 2.

Svarende til denne (snævre) mulighed for genoptagelse af en sag, hvor påtale er endeligt opgivet i medfør af retsplejelovens § 721, foreslås der indført en adgang til genoptagelse af sager, hvor påtale må anses for opgivet efter forslaget til § 718 b, stk. 2 eller 3, dvs. hvor anklagemyndigheden ikke har rejst tiltale inden for den frist, som retten har fastsat efter § 718 b, stk. 2, 3. pkt., eller inden for den 2-månedersfrist, som følger af § 718 b, stk. 3, 3. pkt.

Det foreslås i overensstemmelse hermed i en ny bestemmelse i retsplejelovens § 724, stk. 3, fastsat, at anses påtale for opgivet efter § 718 b, stk. 2 eller 3, kan den overordnede anklagemyndighed, uanset stk. 2, kun træffe bestemmelse om, at strafforfølgning skal fortsættes, hvis betingelserne for genoptagelse i § 975 i øvrigt er opfyldt, f.eks. hvis der fremkommer nye vægtige beviser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 1, nr. 3 (retsplejelovens § 728)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de nye regler om nævningsager, som blev indført ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform).

Til § 1, nr. 4 (retsplejelovens § 733, stk. 2)

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 733, stk. 2, med den ændring, at retten kan nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker som forsvarer, hvis dennes medvirken vil medføre en forsinkelse af betydning for sagens fremme (mod i dag, hvor retten kan nægte be-

skikkelse, hvis advokatens medvirken ud fra retsplejemæssige hensyn til sagens behørig fremme, herunder særligt hensynet til medsigtedes tarv, ikke kan anses for forsvarlig). Formålet med ændringen er, at hensynet til sagens fremme bør indgå med større vægt end efter gældende ret. I øvrigt vil retten som hidtil kunne nægte beskikkelse, hvis der er påviselig risiko for, at advokaten vil hindre eller modvirke sagens opklaring.

Efter den foreslåede bestemmelse vil retten kunne nægte at beskikke en forsvarer for den sigtede, hvis dennes medvirken vil medføre en forsinkelse af betydning for sagens fremme.

Det nye kriterium »en forsinkelse af betydning for sagens fremme« indebærer, at der skal mindre til end efter den gældende bestemmelse med hensyn til en forsinkelse som følge af forsvarerens forhold, før retten kan nægte at beskikke den forsvarer, som den sigtede har anmodet om, eller tilbagekalde en allerede meddelt beskikkelse.

Det vil bero på en konkret vurdering, om forsinkelsen har en sådan karakter, at den kan begrunde nægtelse af beskikkelse/afbeskikkelse. Ved denne afgørelse vil der ligesom i dag skulle foretages en afvejning af en række til tider modstående hensyn.

Det vil bl.a. afhænge af sagens karakter, hvornår en forsinkelse må anses for at være af betydning for sagens fremme. Det må i almindelighed antages, at der skal mindre til, før en forsinkelse anses for at være af betydning for sagens fremme, hvis der er tale om en voldssag, som ikke skal køre over flere dage, end en sag om økonomisk kriminalitet, der skal køre over adskillige retsdage.

Hensynet til medsigtedes tarv vil fortsat skulle inddrages. Hvis eventuelle medsigtede er varetægtsfængslede, vil der være et særligt hensyn at tage til dem. Der vil også kunne være et særligt hensyn at tage til forurettede eller vidner i sagen. Det vil være særligt nærliggende i sager om personfarlig kriminalitet som f.eks. vold og voldtægt.

Hensynet til en hurtig behandling af sagen vil også kunne begrunde nægtelse eller tilbagekaldelse af beskikkelse, selv om forsinkelsen alene rammer den sigtede. Det vil navnlig være tilfældet, hvis sigtede er varetægtsfængslet, herunder eventuelt i isolation, samt i sager, hvor sigtede er under 18 år. Her er der tale om sager, hvor hurtig sagsbehandling generelt må prioriteres højt, jf. også de foreslåede nye bestemmelser i retsplejelovens § 718 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og retsplejelovens § 768 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 10. Det må dog samtidig indgå i vurderingen